

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет агротехнологій та природокористування
Кафедра садово-паркового та лісового господарства

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

Флористика (заочна форма навчання)

(обов'язковий / вибірковий)

Спеціальність	206 Садово-паркове господарство
Освітня програма	Садово-паркове господарство
Рівень вищої освіти	I (бакалаврський)

Суми – 2025-2026

Розробники: О.М. Осьмачко, к. с.-г. н., доцент кафедри садово-паркового та лісового господарства

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри: <u>садово-паркового та лісового господарства</u> (назва кафедри)	протокол від <u>17.06.2025 р. № 14</u>		
	Завідувач кафедри	<u>Т.І. Мельник</u> (підпис)	к. б. н., проф. Мельник Т.І. (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми Т.І. Мельник
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма О. М. Бакуменко
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму видана: Т.І. Мельник
(підпис) (ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації Т.І. Мельник
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 30.06. 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми
			Т.І. Мельник	Т.І. Мельник

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Флористика				
2.	Факультет/кафедра	Агротехнологій та природокористування / садово-паркового та лісового господарства				
3.	Статус ОК	Вибірковий				
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для	ОП «Садово-паркове господарство», 206 Садово-паркове господарство				
5.	ОК мож е бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	—				
6.	Рівень НРК	6 рівень НРК				
7.	Семестр та тривалість вивчення	Заочна: 4 курс - 7 семестр.				
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5,0 кредитів ЄКТС				
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)				Самостійна робота
		Всього годин	Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	
	заочна форма	150	10	10	-	130
10.	Мова навчання	Українська				
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Осьмачко О.М., к. с.-г. н., доцент				
11.1	Контактна інформація	Осьмачко О.М. lenaosmachko1978@ukr.net , ауд. 01 корпус кафедри садово-паркового та лісового господарства				
12.	Загальний опис освітнього компонента	Програма курсу «Флористика» це різновид декоративно-прикладного мистецтва і дизайну, яка втілюється у створенні флористичних робіт: букетів, композицій, панно, колажів і подібних творів з різних природних матеріалів (квітів, листя, трав, ягід, плодів, горіхів і так далі), які можуть бути живими, засушеними, консервованими або штучними.				
13.	Мета освітнього компонента	Метою дисципліни є формування у студентів теоретичних знань і відповідних практичних навичок з методики та техніки виконання найбільш популярних стилів квіткових композицій. Завдання: набуття студентами необхідних для фахівця вмінь використовувати при роботі з квітковою продукцією отримані знання і навички в аранжуванні квітів, в створенні квіткових композицій та букетів. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен: Знати: -історію розвитку мистецтва аранжування квітів; -підготовку рослин до аранжування; -закономірності сприйняття кольору в квітковій композиції; -композиційні засоби виразу квіткової композиції; -японські школи аранжування; -європейський стиль аранжування; -основи створення букета; Вміти: -зробити правильно зріз квітів та провести				

		догляд за ними; -підготувати рослини до аранжування; -добирати посуд та аксесуари для виготовлення композицій, складати букет з живих квітів; -складати композиції з живих квітів в низьких та високих вазах; -оформляти корзини.
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Пререквізити: ботаніка з основами фізіології рослин, образотворче мистецтво, ландшафтна графіка, основи комп'ютерного дизайну, декоративна дендрологія, квітникарство Постреквізити: ландшафтна архітектура, садово-паркове будівництво.
15.	Політика академічної доброчесності	Академічна доброчесність у СНАУ регулюється низкою нормативних документів, які розміщені на офіційному сайті ЗВО https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/. Ці документи визначають академічну доброчесність та містить вказівки щодо процедури, якої слід дотримуватися, коли учасник освітнього процесу порушив академічну доброчесність. Такі дії, як плагіат, видавання себе за іншу особу, шахрайство, фабрикація, фальсифікація, самоплагіат, обман, необ'єктивне оцінювання вважаються прямим порушенням академічної доброчесності та спричинять суворі покарання: – повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); – повторне проходження навчального курсу; – попередження; – винесення догани; – відрахування з університету (ст. 48 Закону України «Про освіту»). Політика курсу Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Сумського національного аграрного університету. Студенту рекомендовано не пропускати заняття, мати відповідний зовнішній вигляд, старанно виконувати завдання, активно брати участь у навчальному процесі. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час за попередньою домовленістю з викладачем.
16.	Ключові слова	Квіти, рослини, композиції, букети, матеріали, інструменти, техніка аранжування, подія, елементи аранжування, стилі
17.	Посилання на дисципліну на платформі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=900

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК (ДРН): Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК			Як оцінюється ДРН
	ПРН 4. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства.	ПРН 13. Результативно працювати у колективі.	ПРН 14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.	
ДРН1. Вміти готувати рослини до аранжування. Знати різні стилі аранжування.	X			Письмовий зворотний зв'язок, невеликі тести (до 5 хв.)
ДРН2. Вміти створювати флористичні композиції з живого рослинного матеріалу, засушеного (гербарного), консервованого або штучного.	X	X	Створення композиції з живи	Консультації, усний зворотний зв'язок від викладача під час практичних занять. Самостійне створення композиції.
ДРН3.. Знати правила добору посуду та аксесуарів при створенні букетів та композицій. Навчати інших і удосконалювати свої знання за допомогою інтернет джерел та новітньої літератури		X	.	Доповідь, обговорення, опитування, робота в групах, дискусія.
ДРН 4. Використовувати отримані знання та вміння для складання букетів за допомогою різних стилів. Вміти оформлювати корзини			X	Створення букету. Консультації викладача.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література
	Заочна форма				
	Всього	Лк	П.з / семін. з	С.р.	
Модуль 1. Теоретичні аспекти роботи з квітковою продукцією					
Тема 1. Вступ. Флористика – історія виникнення.	22	-	-	22	1-5, 22
Тема 2. Основи флористичного дизайну.	4	2	-	2	1-4, 22
Тема 3. Робоче місце флориста. Флористичне обладнання та матеріали.	4	2	-	2	1-5, 10, 22
Тема 4. Основні види матеріалів для флористики.	4	-	2	2	1-5, 11
Тема 5. Класифікація квіткових рослин.	22	-	-	22	1-5, 25
Тема 6. Зріз квітів та догляд за ними.	22	-	-	22	1-6, 10, 26
Разом за модулем 1	78	4	2	72	
Модуль 2. Аранжування квітів.					
Тема 7. Познайомитись з мистецтвом Ікебана.	4	-	2	2	1, 6-8, 20, 26
Тема 8. Бонсай як різновид флористичної композиції.	4	2	-	2	1, 6-8, 19
Тема 9. Основи створення букетів	4	-	2	2	6-8, 20
Тема 10. Рослини за склом їх роль у флористиці.	4	-	2	2	6-8, 20
Тема 11. Композиція у народному стилі.	4	-	2	2	6-8, 17, 19
Тема 12. Технологія виготовлення кошиків із квітів.	4	2	-	2	6-8, 16
Тема 13. Ознайомитися з правилами складання композицій.	4	2	-	2	6-8, 28
Тема 14. Ознайомитися з правилами виготовлення новорічних прикрас	22	-	-	22	1-5, 23, 25
Тема 15. Ознайомлення з технікою виготовлення колажу з природних та штучних матеріалів.	22	-	-	22	1-5, 24
Разом за модулем 2	72	6	8	58	
Всього	150	10	10	130	

3.1. Теми та план лекційних занять

№ з/п	Назва теми та план	Кількість годин
1	Тема 2. Основи флористичного дизайну. План. 1. Познайомитись з основними законами аранжування квітів. 2. Дати характеристику основним принципам флористичного дизайну. 3. Колір. Психологічне сприйняття кольорів. Кольоровий шар. Хроматичні та ахроматичні кольори.	2
2	Тема 3. Робоче місце флориста. Флористичне обладнання та матеріали. План. 1. Організація робочого місця флориста. 2. Види посуду для розміщення квітів та складання квіткових композицій. 3. Основні інструменти та пристосування флориста. 4. Види та характеристики фіксуючих матеріалів.	2
3	Тема 8. Бонсай, як різновид флористичної композиції. План. 1. Поняття про бонсай та історія його виникнення. 2. Вирощування бонсай. 3. Догляд.	2
4	Тема 12. Технологія виготовлення кошиків із квітів. План. 1. Види та форми кошиків. 2. Асортимент квіткових рослин. 3. Декорування кошиків та їх призначення.	2
5	Тема 13. Ознайомитися з правилами складання композицій. 1. Цілі композиції. 2. Правила складання. 3. Основні елементи композиції.	2
	Разом	10

3.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 4. Матеріали для аранжування. 1. Види рослинного матеріалу з яким працює флорист. 2. Додаткові матеріали для флористики	2
2	Тема 7. Познайомитись з мистецтвом Ікебана. 1. Школа Согецу. 2. Композиції в низьких та високих вазах.	2
3	Тема 9. Основи створення букетів. 1. Вивчення технології виготовлення букетів ступінчастої форми. 2. Вивчення паралельної техніки складання букетів. 3. Спіральна техніка складання букетів.	2

	4.Техніка складання флористичних композицій із сухофруктів.	
4	Тема 10. Рослини за склом їх роль у флористиці. 1.Вступ. 2.Історія виникнення флоріумістики. 3.Створення флораріуму. 4.Познайомитись із технологією виготовлення садка у пляшці. 5.Познайомитись із технологією виготовлення Акваріума травника.	2
5	Тема 11. Композиція у народному стилі. 1.Виготовлення осінніх вінків. 2. Скласти натюрморту.	2
	Разом	10

3.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Вступ. Флористика – історія виникнення.	22
2	Тема 2. Основи флористичного дизайну.	2
3	Тема 3. Робоче місце флориста. Флористичне обладнання та матеріали.	2
4	Тема 4. Основні види матеріалів для флористики.	2
5	Тема 5. Класифікація квіткових рослин.	22
6	Тема 6. Зріз квітів та догляд за ними.	22
7	Тема 7. Познайомитись з мистецтвом Ікебана.	2
8	Тема 8. Бонсай як різновид флористичної композиції.	2
9	Тема 9. Основи створення букетів	2
10	Тема 10. Рослини за склом їх роль у флористиці.	2
11	Тема 11. Композиція у народному стилі.	2
12	Тема 12. Технологія виготовлення кошиків із квітів.	2
13	Тема 13. Ознайомитися з правилами складання композицій.	2
14	Тема 14. Ознайомитися з правилами виготовлення новорічних прикрас	22
15	Тема 15. Ознайомлення з технікою виготовлення колажу з природних та штучних матеріалів.	22
	Разом	130

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	К-сть годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	К-сть годин
ДРН1. Вміти готувати рослини до аранжування. Знати різні стилі аранжування.	Проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем. Дискусії за результатами доповідей. Проведення опитування. Консультації. Перевірка презентацій студентів. Робота на практичних заняттях. Робота в групі, створення букетів, композицій і т. д.	5	Підготовка матеріалів для доповіді, обговорення, дискусії; підготовка до опитування. Підготовка матеріалів до аранжування. Створення мультимедійних композицій. Самостійне створення букетів та композицій.	32
ДРН2. Вміти створювати флористичні композиції з живого рослинного матеріалу, засушеного (гербарного), консервованого або штучного.		5	Підготовка до опитування. Підготовка матеріалів до аранжування. Створення мультимедійних композицій. Самостійне створення букетів та композицій.	32
ДРН3. Знати правила добору посуду та аксесуарів при створенні букетів та композицій. Навчати інших і удосконалювати свої знання за допомогою інтернет джерел та новітньої літератури.		5	Підготовка до тестування. Читання та опрацювання теоретичного матеріалу. Бібліотечне дослідження проблеми. Обговорення навчального матеріалу з іншими студентами без участі викладача.	32
ДРН 4. Використовувати отримані знання та вміння для складання букетів за допомогою різних стилів. Вміти оформлювати корзини.		5	Бібліотечне дослідження проблеми. Обговорення навчального матеріалу з іншими студентами без участі викладача.	34
Всього	-	20	-	130

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (не передбачено)

5.2. СУМАТИВНЕ ОЦІНЮВАННЯ

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№ п/п	Методи сумативного оцінювання	Бали / Частка у загальній оцінці	Дата складання
Денна форма			
1.	Модуль 1. Теоретичні аспекти роботи з квітковою продукцією. Тестування у гугл формі. Створення різних букетів за призначенням, формою та стилем. Доповідь з презентацією. Тест множинного вибору у системі Moodle (Теми 1-6).	25 балів / 25%	5 семестр, 6 тиждень
2.	Модуль 2. Аранжування квітів. Створення флораріуму, композицій у різних стилях, колажів. Письмове тестування. Тестування множинного вибору у системі Moodle (Теми 7-18).	55 балів / 45%	5 семестр, 13 тиждень
3.	Іспит. Тест множинного вибору і індивідуальне завдання у Moodle (при здачі іспиту онлайн), екзаменаційні білети (при здачі іспиту офлайн).	30 балів / 30%	5 семестр, екзаменаційна сесія

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Денна форма навчання				
Модуль 1. Теоретичні аспекти роботи з квітковою продукцією. Тестування у гугл формі. Створення різних букетів за	<15 балів	16-18 балів	19-21 балів	22-25 балів
	<60% правильних відповідей, вимоги щодо індивідуального завдання не виконано	60-74 % правильних відповідей, більшість вимог виконано, але окремі питання розкриті не повністю, відсутній аналіз вивченого матеріалу	75-89 % правильних відповідей, виконано усі вимоги індивідуального завдання	90-100 % правильних відповідей, виконано усі вимоги завдання, чітко інтерпретовано отримані результати, зроблені пропозиції щодо поліпшення та удосконалення конкретних питань.

призначенням, формою та стилем. Доповідь з презентацією. Тест множинного вибору у системі Moodle (Теми 1-6).				
Модуль 2. Аранжування квітів. Створення флораріуму, композицій у різних стилях, колажів. Письмове тестування. Тестування множинного вибору у системі Moodle (Теми 7-18).	<26 балів	27-33 балів	34-40 балів	41-45 балів
	<60% правильних відповідей, вимоги щодо індивідуального завдання не виконано	60-74 % правильних відповідей, більшість вимог виконано, але окремі питання розкриті не повністю, відсутній аналіз вивченого матеріалу	75-89 % правильних відповідей, виконано усі вимоги індивідуального завдання	90-100 % правильних відповідей, виконано усі вимоги завдання, чітко інтерпретовано отримані результати, зроблені пропозиції щодо поліпшення та удосконалення конкретних питань.
Іспит. Тест множинного вибору і індивідуальне завдання у Moodle (при здачі іспиту онлайн), екзаменаційні	17 балів	<13 балів	14-16 балів	17-20 балів
	<60% правильних відповідей, вимоги щодо індивідуального завдання не	60-74 % правильних відповідей, більшість вимог виконано, але окремі питання розкриті не повністю, відсутній аналіз вивченого матеріалу	75-89 % правильних відповідей, виконано усі вимоги індивідуального завдання	90-100 % правильних відповідей, виконано усі вимоги завдання, чітко інтерпретовано отримані результати, зроблені пропозиції щодо

білети (при здачі іспиту офлайн).	виконано			поліпшення та удосконалення конкретних питань.
Індивідуальне спілкування	-	-	6-8 балів	10 балів

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Проходження тестування множинного вибору модульного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем.	Відповідно до графіку навчального процесу (5, 13 тиждень)
2	Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань	Щотижнево, упродовж семестру
3	Усний зворотній зв'язок від викладача та студентів після виконання індивідуального завдання	6, 13 тиждень
4	Письмовий зворотний зв'язок, невеликі тести (до 5 хв.)	Щотижнево, наприкінці практичного заняття
5	Спостереження за здобувачами у процесі виконання завдань	Щотижнево, упродовж семестру
6	Створення букетів та композицій на практичних заняттях	Щотижнево, упродовж семестру
7	Доповідь з презентацією	6 тиждень
8	Індивідуальні бесіди про результати виконаних завдань	Щотижнево, упродовж семестру

5.4. Розподіл балів, які отримують здобувачі під час вивчення ОК

Поточне тестування та самостійна робота		Разом за модулі та СРС	Підсумковий тест - екзамен	Сума
Модуль 1 - 25 балів	Модуль 2 – 45 балів			
T1-T6	T7-T15	70 (25+45)	30	100

Примітка: T1, T2 ... T15 – теми змістових модулів.

Розподіл балів системи ЄКТС за результатами навчання і семестровій (підсумковій) атестації у формі екзамену:

до 70 балів – за результатами модульного контролю протягом семестру;

до 30 балів – за результатами семестрової (підсумкової) атестації.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Методичне забезпечення

1. **Осьмачко О.М.**, Мельник Т.І. Флоридизайн: конспект лекцій. Суми, 2025. 118 с.
2. Мельник Т.І., Лаврик В.В., **Осьмачко О.М.**, Троцька С. С.. Основи аранжування. Методичні вказівки щодо виконання практичних робіт для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 206 «Садово-паркове господарство» (протокол № 9 від 22 березня 2022 року). 44 с.
3. Сурган О.В. Основи аранжування.: Конспект лекцій. Суми: СНАУ, 2016. 71 с.
4. Сурган О.В. Основи аранжування. Методичні вказівки щодо проведення практичних занять для студентів 4 курсу напряму підготовки 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство» денної форми навчання. Суми: СНАУ, 2016. 23 с.
5. Сурган О.В. Основи аранжування. Методичні вказівки щодо виконання самостійної роботи для студентів 4 курсу напряму підготовки 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство» денної форми навчання. Суми: СНАУ, 2017. 29 с.
6. Дячук П.В., Перфільєва М.В., Перфільєва Л.П. Флористика: навчальний посібник. Умань, 2013. 182 с.
7. Пузиренко Я.В. Декоративна флористика: навчальний посібник. К.: Кондор Видавництво, 2013. 232 с.
8. Квітникарство: навч. посіб. / Л. П. Ішук [та ін.]; [за ред. Л. П. Ішук]; Білоцерк. нац. аграр. ун-т. Біла Церква : [б. в.], 2014. 292 с.

6.1.2. Публікації

9. **Осьмачко О.М.**, Мельник Т.І. Квітникарство. Навчальний посібник для студентів спеціальності 206 «Садово-паркове господарство» ОС «Бакалавр». Протокол № 29 від червня 2022 р. 198 с.
10. **Осьмачко О.М.** Вивчення особливостей розмноження *HYDRANGEA L.* зеленими живцями. III Міжнародна науково-практична конференція «MODERN PROBLEMS OF SCIENCE, EDUCATION AND SOCIETY» м. Київ, (22-24.05.2023 року) Київ, 2023. С.38-41.
11. **Осьмачко О.М.** Особливості укорінення троянд. Матеріали НПК викладачів, аспірантів та студентів Сумського НАУ (26-29 квітня 2022 року). Суми, 2022. 56 с.
12. **Осьмачко О.М.**, Дуленко Н. І. Особливості вегетативного розмноження пухироплідника калинолистого. Матеріали науково-практичної конференції викладачів, аспірантів та студентів Сумського НАУ (14-16 травня 2024 р.) Суми, 2024. С. 115 (зі студентом)
13. **Осьмачко О.М.** Особливості використання клумбових рослин в структурі квіткових композицій. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції: «Researching advanced horizons of global progress Challenges and innovative concepts» м. Севілья (13-15 грудня 2023 р.) Севілья, Іспанія, 2023. С.90-92.
14. **Осьмачко О.М.**, Горбась С. М., Ясенюк В.Є. Особливості створення та види альпінаріїв. Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції «Scientific Research: Theoretical Foundations and Practical Applications» м. Відень (24-26 січня 2024 р.) Відень, Австрія, 2024. С. 81-84.
15. **Osmachko Olena**, Horbas Serhii. The role *Hudrangea (HYDRANGEA L.)* in ornamental gardening and floristry: propagation characteristics: **Monograph**, RS Global. Warsaw, Poland. 2025. P.83-102. DOI: 10.31435/rsglobal/061

6.2. Додаткові джерела

16. Табунщиков Н.П. Аранжировка цветов. К.: Реклама, 1988. 160 с.
17. Корниенко Г.С., Добруцкий И.И. Искусство цветов. К.: МСВП «Компьютерные Системы», 1992. 175 с.
18. Бунин В.А. Цветоводство. Львов.: Вища шк., Изд-во при Львов. ун-те, 1986. 144 с.
19. Фомина Ю., Молодов В. Фитодизайн. Энциклопедия комнатных растений. 2004. 352 с.

6.3. Інформаційні ресурси

20. dekorworld.com/statti/na-movi-kvitiiv
21. utasw.com/.../osnovni-principi-aranzhuvannja-a...
22. uk.wikipedia.org/wiki/Ікебана
23. pruburannya.net/kviti939.php
24. my-flower.com.ua/taxonomy/term/13
25. Бібліотечно-інформаційний ресурс СНАУ (книжковий фонд, періодика, фонди на електронних носіях, тощо) – <https://library.snau.edu.ua/>.
26. Інституційний репозиторій СНАУ (наукові статті, автореферати дисертацій та дисертації, навчальні матеріали, студентські роботи, матеріали конференцій, навчальні об'єкти, наукові звіти, тощо). – <http://repo.snau.edu.ua/>.
27. <https://ag.umass.edu/sites/ag.umass.edu/files/book/pdf/greenhousebmpfb.pdf>